

Założenia polityki społeczno- gospodarczej Miasta Łomża na rok 2022

Spis treści

I.	Wprowadzenie.....	2
II.	Obszary kluczowe	7
1.	Konkurencyjna gospodarka.....	8
2.	Sprawne i bezpieczne miasto.....	9
3.	Aktywne społeczeństwo.....	10
4.	Relaks, wypoczynek.....	11
III.	Polityka finansowa Miasta	12

I. Wprowadzenie

Miasto, by się rozwijać, a przynajmniej zachowywać stabilność gospodarczą, musi pełnić określony zakres funkcji. Przez funkcje rozumiemy wszelką działalność społeczno-gospodarczą, która służy zaspokojeniu potrzeb ludności – zarówno zamieszkałej w mieście, jak i w jego otoczeniu. Im bardziej specjalistyczne funkcje, tym bardziej korzystający z nich będą skłonni docierać do danego miasta z sąsiedztwa.

Według Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego Miasto Łomża stanowi ponadlokalny ośrodek wzrostu o określonym zasięgu. Łomża gromadzi w sobie usługi wyższego rzędu, oddziałujące na znaczne obszary województwa, instytucje otoczenia biznesu i znaczący potencjał gospodarczy. Miasto zaliczone zostało do największych ośrodków koncentracji miejsc pracy w regionie, z dominującą rolą sektora usługowego. W sieci osadniczej województwa, pełnimy funkcję ośrodka równoważenia rozwoju, wspomagającego ośrodek wojewódzki w zaspokajaniu potrzeb mieszkańców subregionu w zakresie usług publicznych, szkolnictwa wyższego, specjalistycznej służby zdrowia i opieki społecznej, kultury i administracji publicznej. Jest również ważnym ogniwem gospodarczym, ze znaczącym potencjałem produkcyjno-usługowym aktywizującym sąsiadujące obszary.

Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2030 wskazuje, iż działania wpływające na rozwój Łomży w nadchodzących latach powinny opierać się na potencjale gospodarczym miasta, jak również na poprawie atrakcyjności inwestycyjnej, której podstawą jest potencjał egzogeniczny Łomży. Działania te powinny wspierać rozwój ponadlokalnych usług publicznych, dostępność transportową oraz szeroko rozumianą ochronę środowiska. Powinny również w dużym stopniu nakierunkować się także na rozwój lokalnej przedsiębiorczości, kształcenie w zakresie indywidualnych specjalizacji oraz aktywizację mieszkańców.

Pozycja społeczno-gospodarcza Łomży zależeć będzie od tego na jakim etapie rozwoju będzie miasto, jakimi przewagami rynkowymi dysponuje oraz jak reaguje na wszelkie zmiany społeczno-gospodarcze w konkurencyjnym otoczeniu. Rok 2022 będzie rokiem, gdzie działania nastawione na rozwój funkcji subregionalnych i ponadregionalnych Łomży będą realizowane przez szereg nowych przedsięwzięć oraz kontynuację dotychczas realizowanych zadań. **Głównymi kierunkami będą: rozwój gospodarki i przedsiębiorczości miasta, rozwój infrastruktury drogowej oraz infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i turystycznej, szeroko pojęta ochrona środowiska, jak również aspekty odnoszące się do sfery społecznej, edukacyjnej, kulturalnej, rewitalizacji miasta, bezpieczeństwa mieszkańców oraz promocji i przedsięwzięć kreujących markę Łomży.**

Wyżej wymienione kierunki i działania w dużej mierze będą konsekwencją realizacji założeń obecnie obowiązujących dokumentów strategicznych miasta. Warto tutaj nadmienić, iż 2022 rok będzie rokiem wdrażania nowych dokumentów strategicznych Miasta Łomża. Najważniejszym z nich będzie „Strategia Rozwoju Miasta Łomża do roku 2030”. Sposób jej opracowania unormowany został w uchwalonej w lipcu 2020 r. nowelizacji „Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju”. Ustawa wyznacza nowe podejście w zakresie opracowania strategii rozwoju gminy, *wskazując na konieczność integracji zagadnień społecznych, przestrzennych, gospodarczych oraz wynikających z istniejącego obszaru funkcjonalnego miasta*. Strategia tworzona jest z zachowaniem zasad partycypacji społecznej, przy udziale min. mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji społecznych,

Radnych i przede wszystkim Prezydenta Miasta Łomża. Planowany termin zakończenia prac nad dokumentem to koniec 2021 roku. Kolejnymi nowymi dokumentami strategicznymi miasta w 2022 będą: „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Łomży na lata 2021-2026 z perspektywą do 2030 roku”, planowany jest również nowy „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Łomża” oraz Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na kolejne lata. Będzie to również czas wdrażania założeń kluczowego pod względem społeczno-gospodarczym dla Łomży projektu pn. „Łomża - Miasto, w którym żyję i pracuję”, realizowanego w ramach Programu Rozwój Lokalny, finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021. Program Rozwój Lokalny ma na celu wspieranie samorządów do wzmocnienia spójności społecznej i gospodarczej miasta. Uwzględni także działania podnoszące poziom kompetencji, jakość świadczonych usług oraz odpowiedzialność administracji publicznej. Ważnym aspektem będzie także realizacja corocznej edycji Budżetu Obywatelskiego - procesu, w ramach którego mieszkańcy współdecydują o wydatkach publicznych w mieście w perspektywie kolejnego roku budżetowego. Proces ten jest bardzo istotny, ponieważ angażuje mieszkańców Łomży do współdziałania w celu zintegrowanego zarządzania rozwojem miasta.

W roku 2022 oraz latach kolejnych Miasto Łomża dążyć będzie do:

- rozwoju gospodarczego miasta, w tym również uczestnictwa w regionalnej i międzynarodowej współpracy gospodarczej,
- dostosowania kształcenia do potrzeb rynku pracy,
- przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz poprawie bezpieczeństwa,
- rozwoju i dostosowania przestrzeni miejskich do uwarunkowań społeczno-demograficznych, w szczególności do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami (dostępność +),
- kształtowania świadomości i postaw ekologicznych społeczeństwa, wzmocnienia bezpieczeństwa ekologicznego i środowiskowego,
- prowadzenia działań infrastrukturalnych związanych z ochroną środowiska,
- rozwijania infrastruktury czasu wolnego wraz z rozszerzeniem oferty czasu wolnego dla różnych grup społecznych, bazując na zasobach przyrodniczych miasta, tradycjach sportowych i dziedzictwie kulturalno-historycznym,
- dbania o uczestnictwo mieszkańców w proces planowania, tworzenia oraz zarządzania Miastem,
- integrowania i koordynowania usług społecznych świadczonych przez różnych lokalnych usługodawców (publicznych i niepublicznych) za pośrednictwem Centrum Usług Społecznych Miasta Łomża.

Głównymi priorytetami Miasta Łomża w 2022 roku będą min.:

1. Rozbudowa bulwarów nad Narwią i terenów rekreacyjnych miasta.
2. Zwiększenie zasobu lokalowego miasta Łomża.
3. Poprawa infrastruktury drogowej w mieście Łomża.
4. Poprawa mobilności miejskiej w Łomży.

5. Budowa i modernizacja budynków jednostek oświatowych oraz obiektów sportowych w mieście Łomża.
6. Wymiana indywidualnych źródeł ciepła oraz energetyka odnawialna - instalacje OZE.
7. Realizacja działań podnoszących jakość usług publicznych oraz wdrażanie założeń programu „Dostępność plus” w mieście.
8. Kontynuacja zadań z zakresu ogólnorozumianej rewitalizacji Miasta.

Perspektywa finansowa na lata 2021-2027.

Fundusze unijne w perspektywie finansowej 2021-2027 to przede wszystkim Krajowy Plan Odbudowy oraz Umowa Partnerstwa na lata 2021-2027.

Krajowy Plan Odbudowy (KPO) jest dokumentem programowym określającym cele związane z odbudową i tworzeniem odporności społeczno-gospodarczej Polski po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19 oraz służące ich realizacji reformy strukturalne i inwestycje. Dokument stanowi podstawę ubiegania się o wsparcie z Funduszu Odbudowy w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.

KPO koncentruje się wokół 5 obszarów:

1. Odporność i konkurencyjność gospodarki
2. Zielona energia i zmniejszenie energochłonności
3. Transformacja cyfrowa
4. Dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia
5. Zielona, inteligentna mobilność

Adresatami proponowanych działań w ramach KPO będą:

- **obywatele** w ramach programów wsparcia wymiany źródeł ciepła i zwiększenia efektywności energetycznej budynków (czyste powietrze) oraz powszechnego dostępu do internetu;
- **przedsiębiorcy i przedsiębiorstwa**, które otrzymają środki na dywersyfikację profilu działalności i odbudowę inwestycji, zarówno w sektorach najbardziej dotkniętych skutkami pandemii (np. sektor turystyki, kultury, gastronomii i handlu) oraz nowe inwestycje na rozbudowę potencjału innowacji, elektromobilności, wdrożenia zielonych technologii i produktów oraz rozwoju aplikacji i usług w zakresie cyfryzacji;
- **samorządy terytorialne**, otrzymujące wsparcie, m.in. w zakresie inwestycji w rozbudowę infrastruktury i środki transportu, zapewniające czyste środowisko i nowe możliwości inwestycyjne (m.in. wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego, przygotowanie terenów inwestycyjnych, termomodernizacja szkół, systemy oczyszczania ścieków oraz zaopatrzenie w wodę poza aglomeracjami, zielona transformacja miast (w tym małych i średnich) i ich obszarów funkcjonalnych, cyfrowa infrastruktura szkół, zeroemisyjny tabor autobusowy);

- **instytucje publiczne dostarczające podstawowe usługi społeczne** (zdrowie, edukacja, rynek pracy), decydujące o poziomie jakości życia i perspektywach rozwojowych Polski;
- **podmioty spoza systemu administracji publicznej** (np. podmioty społeczne, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe -NGOs), korzystające ze wsparcia w zakresie realizowanych przez nie działań objętych interwencją KPO.

Umowa Partnerstwa na lata 2021-2027 określa warunki współpracy Polski z UE, a także cele i zakres interwencji, instytucji odpowiedzialnych za zarządzanie funduszami, programami oraz ich finansowaniem. Umowa ta, zawiera także opis działań obejmujących politykę spójności. Na lata 2021-2027 określono 6 celów tej polityki, które mają zostać osiągnięte poprzez wsparcie oferowane w ramach programów krajowych oraz regionalnych.

Cele polityki spójności na lata 2021-2027:

1. Bardziej inteligentna Europa, w tym:

- wzrost znaczenia badań oraz wykorzystanie zaawansowanych technologii,
- wzmocnienie potencjału przedsiębiorstw i administracji publicznej na rzecz nowoczesnej gospodarki.

2. Przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa, w tym:

- efektywność energetyczna,
- wsparcie infrastruktury energetycznej i inteligentnych rozwiązań,
- wsparcie produkcji energii ze źródeł odnawialnych,
- przystosowanie do zmian klimatu,
- gospodarka odpadowa i efektywne wykorzystanie zasobów,
- zrównoważona gospodarka wodna i ściekowa,
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i różnorodności biologicznej,
- transport niskoemisyjny i mobilność miejska.

3. Lepiej połączona Europa, w tym:

- transport,
- cyfryzacja.

4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, w tym:

- rynek pracy, zasoby,
- edukacja, kształcenie, umiejętności,
- włączenie i integracja społeczna,
- ochrona zdrowia,
- kultura i turystyka.

5. Europa bliżej obywateli, w tym:

- Europa bliżej obywateli.

6. Łagodzenie skutków transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu, w tym:

- Europa w drodze ku gospodarce neutralnej dla klimatu.

W ramach perspektywy 2021-2027 prace nad Krajowym Planem Odbudowy oraz Umową Partnerstwa dobiegają końca. Uzyskanie akceptacji dotyczącej ww. dokumentów ze strony Komisji Europejskiej pozwoli na uruchomienie konkursów oraz otrzymanie pierwszej transzy środków finansowych z UE.

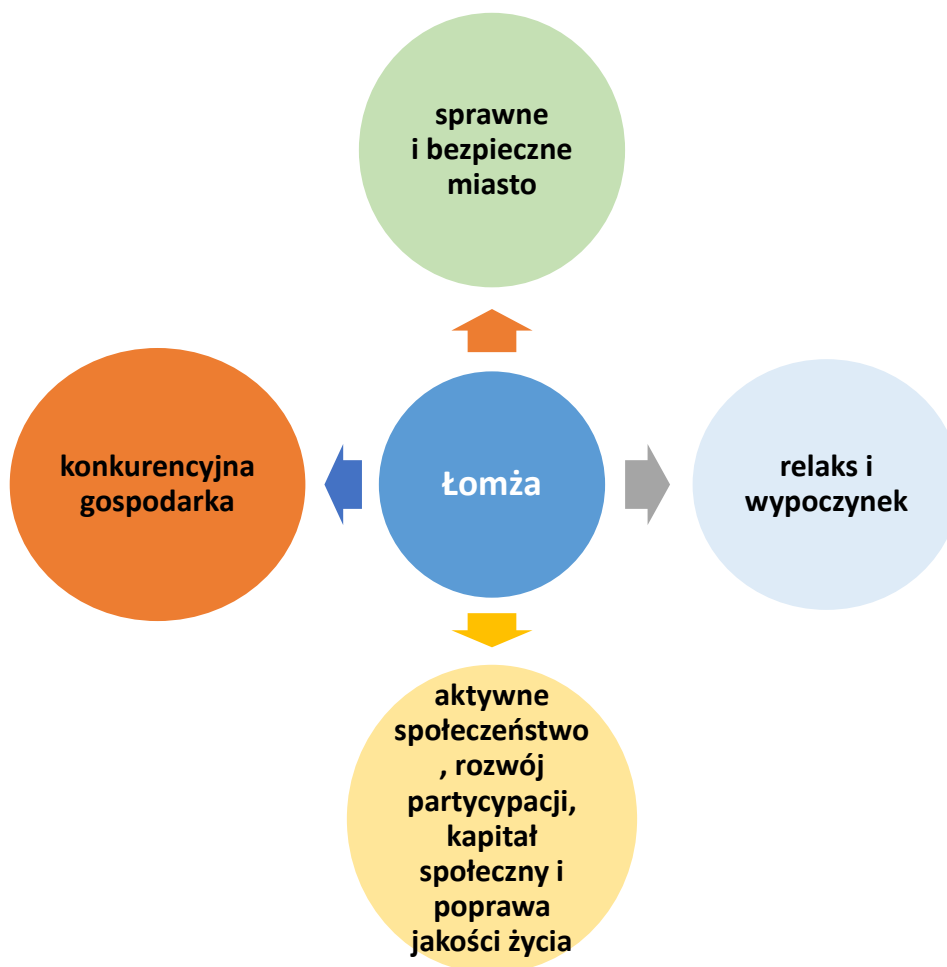
Rok 2022 będzie kontynuował proces wkraczania miasta Łomża do nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027. Działania w ramach przedmiotowego procesu będą koncentrowały się na:

- uwzględnieniu nowych celów UE w polityce społeczno-gospodarczej Miasta Łomża,
- wdrażaniu nowych działań rozwojowych oraz programów strategicznych miasta,
- przygotowaniu operacyjnym do korzystania z różnych instrumentów finansowych krajowych i unijnych, publicznych i prywatnych, adresowanych do obszarów zagrożonych marginalizacją i średnich miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze,
- kontynuacji działań i upowszechniania usprawnień zarządzania miastem, w tym doskonalenie rozwiązań organizacyjnych i dostosowanie ich do specyfiki miasta,
- promowaniu podejścia partycypacyjnego w podejmowaniu decyzji oraz w zakresie zarządzania miastem i realizacji działań rewitalizacyjnych.

II. Obszary kluczowe

Strategiczne dla miasta zadania podzielono na cztery obszary kluczowe. Pierwszy - konkurencyjna gospodarka, drugi - sprawne i bezpieczne miasto, trzeci – aktywne społeczeństwo, rozwój partycypacji, budowa kapitału społecznego i poprawa jakości życia, czwarty – relaks i wypoczynek.

Obszary kluczowe w rozwoju miasta

Obszary polityki społeczno-gospodarczej i kierunkowe działania przedstawione w niniejszym dokumencie będą miały swoje odzwierciedlenie w zadaniach zapisanych w budżecie Miasta Łomża na rok 2022. Nie mniej jednak mając na względzie możliwości finansowe miasta (poziom środków budżetowych zaplanowanych na 2022 r.), należy mieć na uwadze

możliwość wystąpienia różnic między zakresem działań wskazanym w Założeniach, a pozycjami w budżecie Miasta Łomża na 2022 rok.

1. Konkurencyjna gospodarka.

Obszar
kluczowy

• Konkurencyjna gospodarka

Tworzenie jak najlepszych warunków do rozwoju gospodarki lokalnej oraz wzrostu atrakcyjności gospodarczej miasta i nowych inwestycji.

Urząd Miejski, Park Przemysłowy Łomża Sp. z o.o., Agencja Rozwoju Regionalnego, Społeczne Forum Gospodarcze, organizacje wspierające biznes, przedsiębiorcy, uczelnie wyższe.

Kierunkowe działania w obszarze kluczowym:

- Kontynuacja budowy i przebudowy dróg gminnych i powiatowych na terenie Miasta Łomża,
- Poprawa mobilności miejskiej w Łomży,
- Realizacja założeń Strategii Rozwoju Miasta Łomża do roku 2030,
- Aktywizacja działań Rady Gospodarczej Miasta Łomża,
- Działania promocyjne miasta mające na celu pobudzenie oraz wsparcie przedsiębiorców – integracja lokalnych przedsiębiorców wokół spraw związanych z rozwojem gospodarczym miasta np. śniadania biznesowe, konferencje dla przedsiębiorców, konkurs Łomżyńskie Anioły Biznesu,
- Kontynuacja kampanii promocji gospodarczej i inwestycyjnej Miasta Łomża, ze szczególnym uwzględnieniem promocji terenów inwestycyjnych,
- Realizacja założeń wspólnej strategii promocji gospodarczej dla Miasta Łomży, Gminy Łomża i Gminy Piątnica,
- Wdrażanie działań w ramach Programu Rozwój Lokalny – wspieranie przedsiębiorczości i lokalnej gospodarki,
- Realizacja projektów w szkołach średnich pomagających młodzieży wkroczyć na rynek pracy czy rozwijających zawodowe kierunki nauczania w mieście poprzez realizację projektów takich jak:

- 1) Praktyki zagraniczne kluczem do sukcesu zawodowego (2020-2022),
 - 2) Kompleksowy program rozwoju ZSTiO nr 4 w Łomży (2020-2022),
 - 3) Rozwijaj i realizuj swoje zainteresowania zawodowe – kierunek elektromobilność (2020-2022),
 - 4) Kształcenie zawodowe szansą na lepszy start w dorosłość (2021-2023).
- Działania mające na celu rozwój Parku Przemysłowego w Łomży i jego działalność,
 - Realizacja zadań z zakresu gospodarki oraz rozwoju miasta zgodnie z Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023,
 - Współpraca międzynarodowa z miastami partnerskimi, promocja marki miasta Łomża.

2. Sprawne i bezpieczne miasto.

Obszar
kluczowy

• Sprawne i bezpieczne miasto

Zapewnienie, najwyższej jakości wypełniania zadań publicznych oraz rozwijanie czynników wpływających na profesjonalną i przyjazną obsługę mieszkańców i klientów Urzędu, podnoszenie bezpieczeństwa, atrakcyjności i jakości życia w mieście.

Urząd Miejski i jednostki podległe, mieszkańcy Miasta.

Kierunkowe działania w obszarze kluczowym:

- Modernizacje budynków użyteczności publicznej w Mieście Łomża, w tym min. przebudowa pomieszczeń po Urzędzie Stanu Cywilnego (parter) i przystosowanie do potrzeb Centrum Obsługi Mieszkańców,
- Modernizacja budynków komunalnych w Mieście Łomża,
- Zwiększenie zasobu lokalowego miasta Łomża - modernizacja kamienic przy ul. Polowej 19 i 65 oraz budynku przy ul. Wesołej,
- Wdrażanie założeń programu „Dostępność plus” w mieście Łomża oraz działań miejskiego koordynatora ds. dostępności,

- Kontynuacja działań zapewniających mieszkańcom poprawę jakości powietrza – realizacja Miejskiego Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (wymiana indywidualnych źródeł ciepła na terenie Miasta Łomża) oraz projektu „Instalacje fotowoltaiczne/kolektory słoneczne na budynkach mieszkalnych na terenie miasta Łomża”,
- Realizacja projektu pn. „Obieg przyszłości – budowa linii produkcyjnej paliwa alternatywnego RDF” - gospodarka odpadami o obiegu zamkniętym (koncepcja w której odpady powinny zostać poddane ponownemu przetworzeniu i wykorzystaniu),
- Wdrażanie założeń Łomżyńskiej Strategii Elektromobilności w mieście Łomża,
- Opracowanie i wdrażanie założeń nowego Programu Gospodarki Niskoemisyjnej w mieście Łomża,
- Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej wraz z wymianą systemu orywnowania na budynkach A i B - Dom Pomocy Społecznej w Łomży,
- Rozbudowa cmentarza komunalnego przy ul. Przykoszarowej w Łomży,
- Łomżyńska Komunikacja Rowerowa „Łoker” – kontynuacja programu systemu rowerowego w Mieście Łomża, w tym zakup rowerów miejskich w ramach poprawy mobilności miejskiej w Łomży,
- Realizacja zadań z zakresu doskonalenia i rozwoju systemów zarządzania i komunikacji Urzędu Miejskiego w Łomży – wdrażanie założeń w ramach Programu Rozwój Lokalny,
- Realizacja zadań zgodnie z Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023.

3. Aktywne społeczeństwo.

Obszar
kluczowy

• Aktywne społeczeństwo

Pobudzenie i utrzymywanie aktywności społecznej, gospodarczej, obywatelskiej, samoorganizacji i uczestnictwa partycypacyjnego mieszkańców, angażowanie ich w życie miasta.

Urząd Miejski i jednostki podległe, Łomżyńska Społeczna Rada Seniorów, Klub Seniora, Centrum Integracji Społecznej, Łomżyńska Społeczna Rada ds. Osób z Niepełnosprawnością, Młodzieżowa Rada Miejska, organizacje pozarządowe, mieszkańcy Miasta.

Kierunkowe działania w obszarze kluczowym:

- Realizacja miejskich programów dla rodzin z dziećmi oraz programów dedykowanych dla osób starszych,
- Wdrażanie programów rządowych realizowanych w obszarze społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin,
- Modernizacja i doposażenie budynków jednostek oświatowych,
- Budowa i modernizacja obiektów sportowych,
- Realizacja programu Budżetu Obywatelskiego,
- Realizacja Młodzieżowego Budżetu Obywatelskiego,
- Karta Mieszkańca Łomży – wdrażanie rozwiązania w zakresie systemu komunikacji, integracji usług miejskich oraz element angażujący mieszkańców w życie Łomży,
- Działania Centrum Integracji Społecznej w Łomży - realizacja projektu Regionalne Innowacje Społeczne – Centra Integracji Społecznej województwa podlaskiego,
- Kontynuacja realizacji projektu pn. „Nowe miejsca opieki w łomżyńskim Żłobku” - zwiększenie aktywności zawodowej i zatrudnienia wśród 25 rodziców sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3 z Miasta Łomża poprzez dostęp do miejsc instytucjonalnej opieki żłobkowej (2020-2022),
- Realizacja Roczego Programu Współpracy Miasta Łomża z Organizacjami Pozarządowymi na 2022 rok,
- Kontynuacja działań łomżyńskiej Społecznej Rady Seniorów, Młodzieżowej Rady Miejskiej, Rady ds. Osób z Niepełnosprawnością, Rady Sportu itd.,
- Realizacja działań społecznych wynikających z Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023,
- Opracowanie i wdrażanie założeń nowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łomża.

4. Relaks, wypoczynek.

Obszar
kluczowy

- Relaks, wypoczynek

Rozwój turystyki i spędzania czasu wolnego jako uzupełnienie gospodarki Miasta w tworzeniu nowych miejsc pracy i źródło dochodów mieszkańców.

Urząd Miejski i jednostki podległe działające w sferze edukacji, ochrony zdrowia, kultury i sportu, organizacje pozarządowe, kluby sportowe.

Kierunkowe działania w obszarze kluczowym:

- Budowa bulwarów nad Narwią – etap II i III,
- Łomżyńska Komunikacja Rowerowa „Łoker” – kontynuacja programu rowerowego w mieście Łomża, w tym zakup rowerów miejskich w ramach poprawy mobilności miejskiej w Łomży,
- Tworzenie warunków dla bezpiecznego i płynnego ruchu rowerowego w mieście,
- Działalność Hali Kultury na Starym Rynku w Łomży, w tym działalność Punktu Informacji Turystycznej,
- Działalność Filharmonii Kameralnej im. Witolda Lutosławskiego w Łomży,
- Kontynuacja rewitalizacji Placu Starego Rynku w Łomży,
- Tworzenie warunków do korzystania z działań kulturalno-artystycznych, edukacyjnych i usług sportowych, rozwój bazy kulturalnej i zabytkowej miasta,
- Tworzenie i promowanie całorocznego kalendarza imprez placówek kultury,
- Utrzymanie bazy rekreacyjnej i sportowej miasta Łomża oraz wzrost świadczonych usług w tym zakresie,
- Realizacja działań zgodnie z Lokalnym Programem Rewitalizacji miasta Łomża na lata 2017-2023,
- Kontynuacja działań wzmacniających turystykę miasta, wynikających ze Strategii Promocji Miasta Łomża.

III. Polityka finansowa Miasta

W 2022 roku, tak jak w latach poprzednich, politykę finansową Łomży wyznaczać będą główne kierunki rozwoju określone w założeniach polityki społeczno-gospodarczej. Podstawowym dokumentem, który zawiera dane o prowadzonej i planowanej polityce finansowej Miasta jest na bieżąco aktualizowana i korygowana Wieloletnia Prognoza Finansowa. Dokument ten zawiera najważniejsze przedsięwzięcia Miasta w połączeniu z możliwościami ich sfinansowania, a także z

uwzględnieniem limitów zadłużenia i danych z przyszłych planowanych budżetów Miasta. Pozwala to nie tylko określić możliwości inwestycyjne Miasta, co ma znaczenie m.in. przy aplikowaniu o środki z funduszy zewnętrznych, ale również zabezpieczyć niezbędne wydatki bieżące. Założenia polityki finansowej na 2022 rok opracowane zostały w warunkach utrzymującej się wysokiej niepewności co do rozwoju epidemii COVID-19 i jej oddziaływania na sytuację finansowo-gospodarczą. Głównym czynnikiem ryzyka jest skala kolejnych fal zachorowań i konieczność ograniczania działalności gospodarczej, co w konsekwencji ogranicza m.in. świadczenie usług, handel, tym samym wymusza konieczność większego zaangażowania środków rządowych i samorządowych na walkę z pandemią i jej skutkami. Skutki zawirowań w gospodarce, wynikające z pandemii i nałożonych administracyjnych ograniczeń w wykonywaniu działalności gospodarczej, przekładają się na wyraźny spadek finansów publicznych. Jak już wiemy, znaczne ubytki dochodów w budżetach samorządów wystąpiły już w 2020 r. i będą odczuwalne w kolejnych latach, w tym także w budżetach miasta Łomża. W tym kontekście priorytetowym celem polityki finansowej miasta na 2022 rok i kolejne lata będzie zapewnienie bezpiecznego poziomu finansów miasta. Realizacja tego celu będzie zadaniem trudnym, z uwagi na wysoki stopień niepewności odnośnie tempa i trwałości poprawy koniunktury gospodarczej. Dodatkowo, wprowadzenie przez rząd w 2019 roku zmian systemowych

w zapisach ustaw podatkowych, szczególnie w podatku PIT (obniżenie stawki podatku PIT z 18% na 17%, zwolnienie z podatku PIT osób do 26 roku życia, podwyższenie kosztów uzyskania przychodów) w powiązaniu z zapowiadany przez rząd kolejnymi zmianami w przepisach podatkowych (nowe dodatkowe ulgi dla rodzin, a także odciążenie podatników o najniższych dochodach) oraz negatywnymi konsekwencjami ekonomicznymi z powodu COVID-19, przy braku mechanizmów rekompensujących te wpływy, będzie skutkować znacznym uszczupleniem dochodów budżetu miasta. Należy przy tym podkreślić, iż wpływy z udziału w podatkach PIT i CIT stanowią obecnie ponad 20% dochodów bieżących Miasta. Mając na uwadze powyższe ryzyka, przyjęte założenia w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata spłaty już zaciągniętych jak i planowanych do zaciągnięcia kredytów uwzględniają ewentualne niższe wpływy do budżetów w okresie najbliższych 2-3 lat. Konieczne będzie kontynuowanie działań mających na celu utrzymanie wysokiego poziomu nadwyżki operacyjnej w budżecie miasta. Z tego też powodu władze miasta nadal będą aktywnie wspierać inicjatywy służące uzyskaniu w przyszłości dodatkowych wpływów do budżetu poprzez tworzenie sprzyjających warunków do powstawania nowych inwestycji w sektorze prywatnym oraz rozwoju przedsiębiorczości (m.in. pakiet ulg podatkowych, czy też realizacja inwestycji drogowych itd.). Podobnie jak w latach poprzednich prowadzone będą działania zwiększające efektywność w ściąganiu należności budżetowych. Zachowanie stabilnej wysokości dochodów własnych stanowi ważny czynnik dla zapewnienia źródeł finansowania wydatków. Kontynuowane będą też działania zmierzające do utrzymania dobrych wyników w obszarze bieżącej działalności Miasta, tak aby różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi zapewniała bezpieczny poziom nadwyżki operacyjnej, gwarantującej obsługę zadłużenia, a także wygenerowanie nadwyżki z przeznaczeniem na wkład własny do realizowanych inwestycji.

W ramach przedsięwzięć ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej w pierwszej kolejności sfinansowane zostaną inwestycje już rozpoczęte, a także prace przygotowawcze dla projektów planowanych do realizacji w ramach nowej perspektywy finansowej ze środków Unii Europejskiej

na lata 2021-2027, czy też z państwowych funduszy celowych. Przyszły rok będzie czasem rozpoczęcia i kontynuacji, a także zakończenia realizacji rzeczowej wielu dużych zadań i projektów inwestycyjnych w obszarach: transportu i komunikacji zbiorowej (przebudowa ulic, zakup autobusów niskoemisyjnych, roweru miejskiego), gospodarki mieszkaniowej (modernizacja kamienicy przy ul. Polowej 65, modernizacja budynków komunalnych), ochrony środowiska (kontynuacja programu antysmogowego - wymiana pieców), a także edukacji, sportu i polityki społecznej (m.in. budowa hali sportowej przy SP5, przebudowa PP 5). Realizacja tych przedsięwzięć, zwłaszcza nowych, przy udziale funduszy europejskich, funduszy z programów rządowych, wymagać będzie zabezpieczenia w budżecie Miasta środków na pokrycie wkładu własnego. Planuje się zaciągnięcie kredytu, jego wysokość będzie zależała od poziomu przyjętych do realizacji zadań inwestycyjnych i możliwości pozyskania bezzwrotnego dofinansowania. Nie mniej jednak, zabezpieczeniem niezbędnych środków będą głównie środki własne z budżetu Miasta. Priorytetem w zakresie planowania wydatków bieżących będzie nadal zapewnienie odpowiednich środków na zaspokojenie zbiorowych potrzeb mieszkańców oraz na prawidłowe funkcjonowanie jednostek i urządzeń miejskiej infrastruktury technicznej i społecznej jak również ich zwiększenie, z powodu wzrostu płacy minimalnej oraz wzrostu cen towarów, usług i energii. W przyszłych budżetach należy również zapewnić środki na utrzymanie nowych obiektów oddanych do użytku w wyniku zakończenia procesu inwestycyjnego w 2021r. (m.in. Hala Kultury, Filharmonia, hala sportowa przy SP 2). Dlatego też konieczne jest kontynuowanie działań sprzyjających efektywności gospodarowania środkami publicznymi, w szczególności w obszarach, które generują największe koszty. Weryfikacja wydatków bieżących w sytuacji ograniczonych możliwości budżetowych jest ważnym elementem polityki zarządzania Miastem i jego finansami. Obok zapewnienia finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych oraz wydatków bieżących priorytetem w zakresie polityki finansowej pozostaje nadal utrzymanie niskich kosztów obsługi zadłużenia, a także redukcja samego zadłużenia Miasta. W latach 2015-2021 pomimo wzrostu poziomu zadłużenia, Miasto ponosiło niższe, niż to miało miejsce w latach poprzednich koszty na obsługę długu. Możliwe to było m.in. dzięki utrzymującym się niskim stopom procentowym. Z aktualnych komunikatów wynika, że „Rada Polityki Pieniężnej zareaguje dopiero na trwałe przekroczenie przez inflację 3,5 proc w kolejnych latach, napędzane silnym popytem i utrzymującą się korzystną sytuacją na rynku pracy. Dodatkowym warunkiem jest spadek niepewności związanej z pandemią.” Zatem jest szansa, że podwyżki stóp procentowych w najbliższym czasie nie będzie, jednak nie możemy wykluczyć, że nie nastąpi to w ciągu 2022 roku. Ograniczenie zadłużenia pozostaje oczywiście priorytetem, ale w taki sposób, aby jednocześnie umożliwić maksymalne wykorzystanie środków z programów unijnych i rządowych. Mając na uwadze zakres planowanych do realizacji w latach 2022 – 2024 przedsięwzięć oraz pojawiającą się możliwość uzyskania dofinansowania ze źródeł zewnętrznych (od 50 do 95 procent), a także wpływ epidemii na stan finansów Miasta, kontynuacja obniżenia poziomu zadłużenia musi być odłożona w czasie.

Podsumowując, celem polityki finansowej miasta Łomża w roku 2022 i w latach następnych oprócz wzmocnienia dyscypliny wydatkowej, będzie nadal prowadzenie działań wspierających stronę dochodową budżetu miasta poprzez zwiększenie aktualnych źródeł dochodów przy wykorzystaniu możliwości jakie dają regulacje zawarte w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Miasto będzie nadal prowadziło konsekwentne działania w zakresie kontroli wyniku budżetu w części bieżącej, tak aby planowany wynik budżetu w zakresie nadwyżki operacyjnej został

zrealizowany. Budżet na rok 2022 i kolejne lata będzie tworzony na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta zaktualizowanej na okres 2022-2035.

Przewodnicząca
Rady Miejskiej Łomży

Alicja Konopka